

Hund + små barn = umulig kombinasjon?

- Du skal vel omplassere hundene nå som dere venter barn, fikk jeg høre da jeg gikk gravid. - Hvorfor det? De er jo familiemedlemmer de også, og det er vel ikke vanlig å omplassere eldre søsken - var svaret jeg ga.

TEKST OG FOTO | Ann Cathrin Solbakken

Innerst inne var jeg var også jeg bekymret og spent. Ville hundene lide fordi jeg ikke lenger ville få tid nok til dem? Ville barnet og hundene gå overens og ikke minst ville min sterke hundeinteresse komme helt i skyggen av gleden over et barn? – det var mange tanker som gikk gjennom mitt hodet i ventetiden.

TURBOHUNDER OG BABY I BYEN | Da vårt første barn kom til verden bodde vi i 2. etasje i blokk med våre to aktive flat coated retrievere. Hundene hadde frem til dette fått all mors og fars kjærlighet og fritid, og var ikke vant til å omgås små barn. – Huttetu, hvordan skulle dette gå?

Vi overlevde to måneder i blokk. Grunnlydigheten fra dressurkursene kom godt med når baby, barnevogn, handleposer og to oversosiale hunder skulle balanseres opp i 2 etasje. Vi møtte mange på vår vei som måtte la hundene sine bli igjen hjemme fordi de ikke kunne gå pent i bånd, og dermed kunne forårsake farlige situasjoner for babyen. Vel var jeg og hundene ikke alltid enige om hvor fot var etter at barnevogna ble introdusert, men vi kom da oss i hvert fall ut på tur uten de store uhellene.

Leiligheten vår i byen var liten så det var fysisk umulig å stenge hundene ute, noe som heller ikke var hensikten. De var med på det meste som ble foretatt av stell av babyen uten noe tegn til endring i adferd. Det største problemet var all slikkingen. Med en rase som elsker å slikke måtte vi stadig fortelle dem at den berømte "slikkedøden" ikke var lov. Et par slikk i starten var ok, men å gjøre barnet gjennomvått var ikke lov.

Ingen flere problemer? – Jo, selvfølgelig. Som de møkkabikkjene de er ble babyens "etterlatskaper" et problem. Jeg skal ikke beskrive i detalj de gangene vi kom hjem og hundene hadde vært i bleiebøtta, og alt lå spredd ut på varmekablene. Den lukten kan ikke beskrives.

Hundehår på alle klær, og til og med i bleiene er kjente irritasjonsmomenter. I

tillegg til hunder som går i veien og som flyr ned ungene når dørklokka ringer. Nei, det er ikke bare fryd og gammen.

Etter to måneder flyttet vi på landet i hus med stor hage. Det var deilig å få større plass både for to- og firbente. Senere da barn nummer to meldte sin ankomst ble hundenes tissetur på morgenen begrenset til en halvtime i hagen. Med et barn som skulle ammes og et annet som skulle gjøres klar for barnehage var det ikke lett å få til spaserturer på morgenen.

OPPLADEDE BATTERIER ELLER ENGERILEKKASJE? | Hundene har hatt gode dager i mine fødselspermisjoner. De er lite alene på dagtid, og de får i tillegg mer mosjon. De er alltid med på dagens trilletter, og når barnet sovner benytter jeg ofte muligheten til å få trent litt med dem. Vi finner oss gjerne en fotballbane eller en bilfri skogsbilvei og trener litt før vi rusler videre.

Når min mann og jeg er i full jobb blir det mindre tid til hundene, men barna legger seg kl 19 og da er det fremdeles flere timer igjen av kvelden. Mange ganger er det fristende å dumpe ned i sofaen og se på tv etter at sistemann er i seng, men får en energi av det? Jeg har mange bekjente som ikke forstår hvordan jeg har energi til å fortsette med mine to "eldste barn" etter at de yngste er i seng. For meg er ikke dette arbeid, – det er energioppladning. En kan bli ganske ør i hodet og sliten av et spedbarn med vondt i magen og en treåring i trassalderen, og da skal jeg love dere at det er deilig og ta på seg hundeklærne og komme seg ut i skogen. Vandrer langs en sti og la tankene fly mens blikket følger hundene som beveger seg rundt i naturen – å luften hjerne og sinn kaller jeg det. Eller det å ta med en venninne som er interessert i alt annet enn bleiepriserne på Kiwi og kanskje trene hund sammen. Mange mistrives og føler at de blir litt "dumme" av å gå hjemme i fødselspermisjon. Hvorfor ikke benytte muligheten til litt hundetrening – da må en jo bruke hodet sitt.

Noen blir kanskje provosert av mine påstander at det å være fortsatt aktiv med hunden sin er energioppladning. Jeg har full forståelse

for at hunden kan være en ekstra belastning i en veldig slitsom og intens periode av ens liv. Det er nok flere grunner til at mange hunder omplasseres når det kommer et barn i huset. Kanskje er barnet sykt, har kolikk, et handikapp eller kanskje en får tvillinger.

I tillegg kan husets firbente venn forandre adferd når barnet er vel i hus. Flere opplever at hunden plutselig begynner å knurre på barnet eller vokter eget og ikke minst andres barn. I slike situasjoner blir nok hunden en evig dårlig samvittighet samt en ekstra energilekkasje som får begeret til å renne over.

Selv om barnet er friskt og oppfører seg etter boka og hunden takler det hele med stor ro oppstår det nok slitsomme perioder i de fleste hjem. Spebarn er spebarn og de færreste sover seg gjennom en hel natt. Men det roer seg heldigvis etterhvert som barnet blir større. Vel møter en nye utfordringer for hvert alderstrinn, men en får tross alt litt mer rutiner på ting og ikke minst får en sove mer sammenhengende om natten.

KAN BARN OG HUNDER VÆRE LEKEKAMERATER? | Etter spedbarnsperioden kommer kanskje den mest utfordrende perioden. Barnet begynner å bevege seg, drar og klatrer på alt det kommer over, inkludert familiens hund.

Vårt eldste barn, som nå er tre år, har aldri fått leke og herje med hundene våre som han selv vil. Vi har satt strenge grenser for hva som er lov og ikke lov helt siden han begynte å krype rundt. Han får ikke dra dem i halen eller pelsen, bruke dem som rutsje, slå, stikke dem med saker, kaste ball, løpe etter, klappe dem når de sover, være sammen med dem alene uten voksne til stede, gå bort til dem når de er bundet eller spiser. Kanskje dette er å overbeskytte både barn og hunder? Jeg har fått høre sterke synspunkter om dette både fra foreldre med og uten hund. Personlig synes jeg ikke at barn og hunder i utgangspunktet er passende lekekamerater. De forstår ikke hverandres språk, og ulykker kan skje fortere enn man aner om man ikke er til stede som forelder hele tiden. Hva mener jeg så med det?

1

2

1. Alexander blir kilt i nakken av Caline. 2. Lese og kosetund

Som mennesket har også hunden en intimsone. Denne varierer fra rase til rase, men også fra individ til individ. Min eldste tisper liker for eksempel ikke at babyen kryper opp i hundesenga hennes når hun ligger og slapper av. Som den slikkeglade flat coat hun er slikker hun bokstavelig talt bort barnet slik at han forandrer retning og setter kurs for noe annet. En annen hund ville kanskje løst problemet på en annen måte ved å knurre – noe barnet ikke forstår.

Barn har ofte øynene sine i samme høyde som hundens øyne. De ser gjerne hunden direkte i øynene og nærmer seg ved å gå rett mot. Er hunden samtidig bundet kan den føle seg truet. For det første er det å stirre en annen i øynene et truende signal og for det andre får ikke hunden brukt sitt naturlig språk slik den hadde ønsket når den står bundet. Barnet vil derfor virke truende og tilnærme seg hunden på en svært "uhøflig" måte. Her er det selvfølgelig forskjell på hunder som er vant til barn og ikke, men det er i slike situasjoner jeg mener foreldre og hundeeiere må være på banen og styre samværet mellom barn og hund.

EGNE OG ANDRES BARN | Når man får barn er det naturlig at andres barn kommer på besøk, både kjente og ukjente. Personlig synes jeg andres barn er noe av det vanskeligste å håndtere i forhold til det å ha hund. Grunnen er at jeg synes det er vanskelig å gå inn å sette grenser for andres barn og dermed lage "uhyggestemming" i tillegg til at det er slitsomt og hele tiden skulle belære interesserte og mindre interesserte i hvordan jeg synes barn og hunder bør omgås. For å illustrere det har jeg tatt med et eksempel fra min egen hverdag.

En vakker sommerdag er hele familien samlet ute i hagen. Plutselig står det en mor med en stabbende liten gutt i hagen. Hundene løper til og bjeffer – inntrengere i vår hage! Før vi rekker å si noe sier moren: "Hundene deres er jo så barnevennlige, så jeg gikk bare inn porten". Hun fortsetter å snakke og tar ikke notis av barnet som er på full fart mot hundene for å dra dem i halen. Jeg iler til og forsøker å avlede gutten, men han er som fjernstyrt mot hundene. Jeg

undrer meg hvorfor moren lar dette skje og ikke følger bedre med? Først går hun rett inn i vår hage uten å spørre om det er i orden, deretter antar hun at hundene er "barnevennlige". - Er de det? Jeg, som hundeeier, er ikke sikker. Hvorfor ikke? Man bør da kjenne sine egne hunder? Joda, mine hunder er "barnevennlige" mot våre barn. De har fått oppdragelse i å omgås våre firbente familiemedlemmer. Våre barn vet at det ikke er lov å dra hundene i halen.

"Jeg må følge med på hva naboen sier, hva mine barn gjør, hvor hennes sønn og mine hunder befinner seg, og hvordan de reagerer til enhver tid. Skjer det noe er det jeg som sitter med ansvaret."

Naboen prater og prater og følger ikke med på hva sønnen gjør. Jeg blir mer og mer stresset. Jeg må følge med på hva naboen sier, hva mine barn gjør, hvor hennes sønn og mine hunder befinner seg, og hvordan de reagerer til enhver tid. Skjer det noe er det jeg som sitter med ansvaret. Det ender med at jeg ikke klarer å holde oversikten og jeg ber mannen min fjerne hundene. Naboen undrer, men jeg merker at jeg ikke orker å belære henne om forholdet barn-hund akkurat idag. Kanskje er hun også helt uenig med meg? Det er ikke første gang jeg opplever dette.

-Men det er jo så positivt at barn vokser opp med dyr og lærer å ta ansvar sier de fleste som har både barn og hund?. - Ja jeg er helt enig i det, men dette samværet må gjøres konstruktivt og med regler og grenser. Mine barn har et visst samspill med hundene. De får være med "å trene vovov" som vi kaller det.

Et eksempel på et konstruktivt samvær kan jeg ta fra et besøk vi hadde i sommer. En venninne kom med sin sjuårige sønn som var livredd for hunder. Han skottet stadig

nervøst bort på de to firbente som lå bundet i skyggen. Vi skjønte at han følte seg utrygget til tross for at de var bundet. Min mann bandt opp hundene og begynte å trene litt med dem for å se om det kunne hjelpe ved å vise at hundene var under kontroll.

Hundene våre trenes i jakt, og vi har noen dummier (tøyposer) som vi kaster og som hundene henter. Hundene får ikke hente før de sitter pent på plass og får kommandoen "apport". Gutten ble ivrig og nærmet seg hundene. Det endte med at gutten selv fikk kontrollere hundene ved å gi dem kommando for hva de skulle gjøre, og glett om han var stolt som en hane? Vår treåring ville også være med. Han ville kaste tøyposen, men klarte ikke kaste lenger enn en meter. Hundene synes nok det var i korteste laget, men la gå. I slike tilfeller har både hunder og barn glede av hverandre. Begge får mestringsfølelse og "leken" foregår etter gitte regler. Det er de voksne som styrer leken med trygge og stolte barn til stede. Dette styrker forholdet mellom barn og hund. Barna lærer hvordan de skal behandle de firbente og føler seg flinke som kan få hundene til å gjøre som de sier. Det trenger ikke være så avansert ofte holder "sitt", "ligg" og et par "sirkuskunster".

HAR ALLE I FAMILIEN GLEDE AV DE FIRBENTE? | Hundene i vår familie er ikke lenger familiens midtpunkt som får all mors og fars oppmerksomhet etter at barna kom i hus, men gir oss fremdeles mye glede. Far trener nesten ikke med dem lenger, men synes alltid det er godt å komme hjem til to som alltid er i godt humør. Jeg har også måtte redusere antall trening, turer og konkurranser, men henger fremdeles med på mye og gir hundene "skylden" for at jeg tross alt føler at jeg fremdeles har overskudd igjen når barna er vel i seng. Barna, ja de har jo ikke akkurat hatt noe valg. De tar de to sorte som en selvfølge. Av og til er hundene morsomme og av og til bare i veien. Men alt i alt tror jeg at når familieregnskapet gjøres opp så har alle i familien glede av turbohundene. Det blir nok alltid en firbent her hos oss. ■